

CUMA VAAZLARI SİLSİLESİ

28.02.2025

RAHMET VE MAĞFİRET MEVSİMİNE GİRERKEN

YAZAR: ALİ AYKAÇ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : كَمْ مِنْ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ وَالْعَطَشُ

“Nice oruç tutanlar vardır ki, orucundan ona kalan sadece açlık ve susuzluktur.”
İbn Mâce, Sıyâm, 21

WhatsApp İletişim

daha fazlası için:
www.aliaykac.com

iletişim : (0)541 934 3778

Tüm içeriklerin **ticâri maksatla** kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır. **Ticâri maksat olmadan izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılmasında herhangi bir sorun yoktur.**

بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

Hamd, bizleri sayısız nimetleriyle donatan, her an rahmetini ve lütfunu üzerimize indiren, bir yılın daha **Ramazan-ı Şerif’ini** görmeyi nasip eden **Yüce Rabbimiz’e** mahsustur. O, kullarına rahmetiyle muamele eden, **merhamet edenlerin en merhametlisidir**. Bizleri yoktan var eden, rızıklandıran, türlü günah ve hatalarımıza rağmen **rahmetiyle bizlere kapılarını açan** O’dur.

Salât ve selâm, Allah’ın rahmet elçisi, kâinatın en güzel insanı, bize hayatın hakikatlerini öğreten, nasıl bir kul olmamız gerektiğini **bizzat yaşayarak gösteren**, âlemlere rahmet olarak gönderilen **Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafa ﷺ** olsun! O ki, **Ramazan’ı en güzel şekilde ihya eden**, sahuruyla, iftarıyla, namazıyla, infakıyla, duasıyla bu ayın ruhunu **en iyi şekilde yaşayan ve bizlere de örnek olan yegâne insandır**. O, Ramazan’ı sadece bir **oruç ayı** olarak değil, **kulluğun zirveye ulaştığı bir ibadet ve rahmet mevsimi** olarak görmüş, bu ayda amellerine daha bir özen göstermiş, ümmetine de **bu ayın kıymetini anlatmıştır**.

Ne mutlu ki, yine bir **Ramazan’a kavuşmuş** bulunuyoruz. Ramazan, sadece bir **ayın ismi değil**, aynı zamanda bir **iman yenilenmesi, bir arınma ve kulluğun zirveye ulaşması gereken bir mevsimdir**. Bu mübarek ay, bizlere sadece **açlık ve susuzluk** getirmez. O, aynı zamanda **kalplerimizi arındırmak, ruhumuzu beslemek, Allah’a daha fazla yaklaşmak, fakirin hâlinden anlamak, sabrı öğrenmek, affetmeyi bilmek ve Kur’an’la**

yeniden bir bağ kurmak için gelir. İşte bugün, bu büyük nimet üzerinde tefekkür etmek için buradayız.

Peki, Ramazan gerçekten niçin gelir?

Bize ne getirir ve ne getirmez?

Ramazan'ı layıkıyla yaşamak için hangi hususlara dikkat etmeliyiz?

➤ *RAMAZAN NİÇİN GELİR? NELERİ GETİRİR?*

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

• *Ramazan, Takva Sahibi Olmamız İçin Gelir!*

Ramazan, bizleri takvaya ulaştırmak için gelir. **Takva**, Allah'a karşı derin bir saygı ve bilinç hali içinde yaşamak, **O'nun rızasını her şeyden üstün tutarak günahlardan sakınmak demektir.** Rabbimiz, orucun farz kılınışını açıklarken bunun takva ile doğrudan ilişkili olduğunu şöyle buyurmuştur: ***“Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı. Umulur ki takvaya erişirsiniz.”***¹

Bu ayetten de anlaşıldığı gibi, oruç sadece fiziksel bir açlık hâli değil, **ruhun terbiye edilmesi ve Allah'a daha bilinçli bir şekilde yönelmeyi öğrenme sürecidir.** Bir insan gün boyu aç ve susuz kalabilir, fakat bu açlık **kalbi etkilemiyorsa, bilinci**

¹ Bakara, 2/183. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

sarsmıyorsa, iradeyi güçlendirmiyorsa, bu oruç hakiki anlamda hedefine ulaşmış sayılmaz.

Takva, yalnızca haramlardan kaçınmak değil, aynı zamanda şüpheli şeylerden de sakınmayı gerektirir. Takva sahibi bir insan, sadece günah işlememekle kalmaz, onu günaha götürecek her şeyden uzak durmaya çalışır. Ramazan ayı, bu bilinci kazanmamız için bir fırsattır. Çünkü oruç, bize görmediğimiz bir İlâhî denetimin farkına varmayı öğretir. Kimsenin olmadığı bir ortamda dahi elini suya uzatmayan bir mümin, Allah'ın her an kendisini gördüğünü idrak etmiştir. İşte gerçek takva budur!

Peygamber Efendimiz ﷺ takvayı kalpte yaşanan derin bir bilinç hali olarak tanımlamış ve mübarek parmağıyla göğsünü işaret ederek şöyle buyurmuştur: ***“Takva buradadır!”***²

Ramazan'ın ruhuna ermek isteyen bir mümin, bu ayı sadece aç kalmak değil, kalbini takva ile yoğurmak için bir fırsat olarak görmelidir. Oruç, nefsin dizginlerini elimize almayı ve Rabbimizin hoşnutluğunu her şeyin önüne koymayı öğretir.

• ***Ramazan, Nefis Terbiyesi ve Sabır İçin Gelir!***

İnsanın en büyük düşmanlarından biri **kendi nefsidir**. Nefis, insanı geçici arzulara sürükleyen, onun dünya nimetlerine aşırı bağlı hale gelmesine sebep olan içsel bir düşmandır. Allah Teâlâ,

² *Müslim, Birr ve Sila, 32. التَّقْوَى هَاهُنَا : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ*

insanın nefsi karşısındaki çaresizliğini şöyle ifade eder: **“Şüphesiz ki nefis, Rabbimin merhamet ettikleri hariç, insana daima kötülüğü emreder.”**³

Ramazan, insanın nefsini eğitmesi, onun isteklerine karşı koymayı öğrenmesi için bir fırsattır. Nefis, her zaman kendisini beslemek, konfor alanını artırmak, zahmete girmeden yaşamak ister. Oruç ise nefse karşı bir eğitimidir. Peygamber Efendimiz ﷺ, orucun bu yönünü şu şekilde anlatmıştır: **“Oruç bir kalkandır.”**⁴

Bu hadis, orucun mümini nefsin arzularına, günahların çekiciliğine ve şeytanın vesveselerine karşı koruyan bir zırh olduğunu anlatmaktadır. Gerçek bir kalkan, düşmandan korunmak için kullanılır. Eğer biz Ramazan'da orucu, sadece aç ve susuz kalmak olarak görürsek, bu kalkandan gereği gibi faydalanmamış oluruz.

Ramazan, sabrın zirveye çıktığı bir aydır. Sabır, sadece belalara ve musibetlere dayanmak değil, aynı zamanda Allah'ın emirlerini yerine getirirken kararlılık göstermektir. Açlığa ve susuzluğa sabretmek, iradeyi güçlendirir. Bu irade, sadece Ramazan'da değil, hayatın her alanında bizlere lazım olan bir meziyettir.

³ Yusuf, 12/53. إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

⁴ Buhârî, Savm, 9. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الصَّيَامُ جُنَّةٌ

Oruç tutan bir mümin, yalnızca yemeye ve içmeye karşı değil, aynı zamanda öfkeye, şehvete ve kötülüğe karşı da kendini tutmayı öğrenir. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurur: *“Sizden biri oruçlu olduğu gün kötü söz söylemesin, kavga etmesin. Eğer birisi ona sataşır veya kötü söz söylerse, ‘Ben oruçluyum’ desin.”*⁵

Oruç, müminin öfkesine, diline, gözlerine, kalbine de hükmetmesini öğretmelidir. Aksi takdirde oruç, sadece aç kalmaktan ibaret olur ve ruhu doyurmaz.

• *Ramazan, Kur’an’la Buluşmamız İçin Gelir!*

Ramazan, yalnızca oruç ayı değil, aynı zamanda **Kur’an** ayıdır. Kur’an’ın bu ayda indirildiğini Yüce Allah şöyle haber vermektedir: *“Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğruyu ve hakkı ayırt edici belgeler olarak Kur’an’ın indirildiği aydır.”*⁶

Ramazan’da oruç kadar önemli olan bir diğer ibadet, Kur’an’la hemhal olmaktır. Çünkü bu ay, Kur’an’ın nazil olduğu mübarek zaman dilimidir. Bu yüzden Efendimiz ﷺ Ramazan ayında Kur’an’ı hatmetmeyi ve ona daha çok vakit ayırmayı tavsiye etmiştir.

⁵ Buhârî, Savm, 1904. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمِ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرْفُثْ وَلَا يَصْخَبْ. فَإِنْ سَابَّهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيَقُلْ إِنِّي امْرُؤٌ صَائِمٌ

⁶ Bakara, 2/185. شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ

➤ **RAMAZAN NİÇİN GELMEZ? NELERİ GETİRMEZ?**

Ramazan, Allah'ın kullarına bir lütfu, bir rahmet vesilesidir. Ancak bazı yanlış anlayışlar ve kötü alışkanlıklar, **bu ayın ruhuna zarar vermekte, Ramazan'ın geliş gayesini gölgeleyecek şekilde yaşanmasına sebep olmaktadır.** Oruç, sadece aç ve susuz kalmak değildir; insanın nefsini terbiye etmesi, ahlâkını güzelleştirmesi ve Allah'a yaklaşması için bir fırsattır. Ancak günümüzde birçok insan, bu mübarek ayı **bilinçsizce yaşamakta, Ramazan'ı bir eğlence ve tüketim ayına dönüştürmektedir.**

Peki, **Ramazan hangi yanlış anlayışlarla örtülmemeli? Bu ay ne için gelmez?**

• ***Ramazan, Sadece Aç Kalmak İçin Gelmez!***

Ramazan, insana **sadece açlığı ve susuzluğu tattırmak için gelmez. Oruç, açlıktan çok daha büyük bir anlam taşır.** Oruç tutan bir insan, yalnızca mideyi değil, gözünü, dilini, kulağını ve kalbini de haramdan uzak tutmalıdır. Aksi takdirde, orucun amacı yerine getirilmemiş olur. Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: ***“Nice oruç tutanlar vardır ki, orucundan ona kalan sadece açlık ve susuzluktur.”***⁷

Bu hadis, **oruç ibadetinin sadece aç kalmaktan ibaret olmadığını, bir dönüşüm süreci olması gerektiğini** açıkça ortaya koymaktadır. Gün boyu aç ve susuz kalan bir insan, **eğer diliyle**

⁷ *Ibn Mâce, Sıyâm, 21.* قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: كَمْ مِنْ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ وَالْعَطَشُ

gıybet etmeye, hak yemeye, gözleriyle harama bakmaya, kalbiyle kibir ve haset beslemeye devam ediyorsa, onun orucu gerçek anlamda ona fayda sağlamayacaktır. Misâl: Bir insan, sabah sahur yapıp niyet ettikten sonra gün boyu aç kalıyor, ancak trafikte hakaretler ediyor, insanlara kötü davranıyor, iş yerinde çalışanlarına sert ve adaletsiz yaklaşıyor... Böyle bir kişi, **oruç tutmuş mu olur, yoksa sadece aç kalmış mı olur?** Oysaki gerçek oruç, sadece mideyi değil, tüm azaları terbiye eden bir eğitimidir.

Ramazan, **oruç ibadetinin özünü kavrayarak** yaşanmalıdır. Açlık ve susuzluk, bu ibadetin görünen kısmıdır; asıl mesele **oruçlu insanın ne kadar değiştiğidir.**

• *Ramazan, Sadece Aç Kalmak İçin Gelmez!*

Ne yazık ki günümüzde Ramazan, bir **ibadet ve arınma ayı** olmaktan çıkarılıp, bir **eğlence ve gösteriş ayına** dönüştürülmeye başlanmıştır.

Televizyon Programları ve Tartışmalar: Ramazan ayında yayınlanan bazı **televizyon programları, orucun ve ibadetin ruhunu anlamayan içeriklerle doludur.** Gereksiz tartışma programları, insanların imanını kuvvetlendirmekten çok, onları birbirine düşüren konular etrafında döner. Oysaki Ramazan, **birlik, beraberlik ve kardeşlik ayıdır.**

Allah Teâlâ, gereksiz tartışmalardan kaçınmayı ve insanları kışkırtan sözlerden sakınmayı öğütleyerek şöyle buyurur: ***“İnsanlara güzel söz söyleyin.”***⁸

Eğlence Kültürü ve Gece Programları: Bazı televizyon kanalları, Ramazan ayını bir eğlence vesilesine dönüştürmektedir. İftar sonrası komedi programları, sahurda yayınlanan anlamsız şovlar, bu ayın ruhuyla bağdaşmaz. Ramazan, nefsi tatmin etme değil, nefsi terbiye etme ayıdır. Düşünün ki bir insan, iftarını açar açmaz televizyon karşısına geçip saatlerce dizi ve eğlence programları izliyor, teravih namazına bile gitmiyor... **Bu kişi gerçekten Ramazan’ın ruhunu idrak etmiş midir?** Ramazan, vaktimizi boşa harcamak için değil, **manevi olarak yenilenmek için gelmiştir.**

• ***Ramazan, Sadece Aç Kalmak İçin Gelmez!***

Ramazan ayı, infak, yardımlaşma ve paylaşma ayıdır. Ancak günümüzde bazı insanlar, bu ayı lüks sofralar ve israf ile doldurarak, fakirleri gözetme bilincinden uzaklaşmaktadır. Oysaki Ramazan, mütevazı yaşamamanın, kanaatkâr olmanın, fakirlerin hâlerinden anlamamanın öğretildiği bir aydır. Ancak bazen iftar sofraları, şatafatın ve gereksiz harcamaların merkezi haline gelmektedir.

Lüks İftar Sofraları: Bazı insanlar, iftar sofralarını bir gösteriş yarışına dönüştürüyor. Ramazan boyunca lüks

⁸ Bakara, 2/83. وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

restoranlarda binlerce liralık iftar organizasyonları düzenleniyor, yemekler israf ediliyor, aç ve yoksul insanlar unutuluyor. Oysaki **Ramazan’ın ruhu, gösterişte değil, sadelikte gizlidir.** Allah Teâlâ, israfı yasaklayarak şöyle buyurur: **“İsraf etmeyin! Çünkü Allah israf edenleri sevmez.”**⁹

Ramazan bir misafirdir, ancak sıradan bir misafir değil, kalpleri arındırmak, ruhları beslemek, nefisleri terbiye etmek için gelen mübarek bir misafirdir. Bu ayın içinde rahmet, mağfiret ve cehennemden kurtuluş müjdeleri saklıdır. O, bizleri sadece aç ve susuz bırakmak için değil, bizi biz yapan değerleri hatırlatmak, unutilan ihlâsı, sadakati ve merhameti yeniden kazandırmak için gelir. Ama bir soru sormamız gerekiyor: **Ramazan bizden ne aldı, bize ne bıraktı?**

Çünkü her misafir geldiği gibi gider ve **giderken ev sahibine bir hatıra bırakır.** Eğer Ramazan bize sabır, ihlâs, merhamet, infak bilinci ve nefsin terbiyesini bıraktıysa, onu gerçek anlamda ağırlamışız demektir. Ama eğer **Ramazan’ı sadece açlıkla, eğlenceyle, gösterişle geçirdiysek,** bu mübarek misafir bizden ayrıldığında geriye hiçbir şey kalmayacaktır.

Ramazan, **bizden eğlenceye dalmamızı, lüks sofralar kurmamızı, televizyon programlarında tartışmalara kapılmamızı beklemes.** O, bizden ruhumuzu arındırmamızı, takvaya yönelmemizi, infak etmeyi öğrenmemizi ister.

⁹ *A’râf*, 7/31. وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

Şimdi kendimize şu soruları soralım:

- **Bu Ramazan gerçekten Ramazan gibi mi yaşıyor?**
- **Oruç sadece midemize mi tutuluyor, yoksa ruhumuza da tesir ediyor mu?**
- **Ramazan ayını, nefis terbiyesi için mi kullanıyoruz, yoksa nefsimize daha fazla alan mı açıyoruz?**

Unutmayalım ki **Ramazan geçicidir ama onun kazandırdığı ahlak ve ibadet alışkanlığı kalıcı olmalıdır.** Oruç sadece bir ay süren bir ibadet değil, **bizi bir yıl boyunca disipline edecek bir irade eğitimidir.** Eğer Ramazan'dan sonra, aynı hatalara geri döneceksek, **Ramazan bize ne kazandırmış olacak?**

*Rabbimiz! Bizleri, **Ramazan'ı yalnızca açlık ve susuzlukla değil, ruhun arınışı ve kalbin uyanışıyla idrak eden kullarından eylesin!***

*Rabbimiz! Bizleri, **bu mübarek ayı hakkıyla ihya edenlerden, Ramazan'ı sadece oruçla değil, kulluk bilinciyle karşılayanlardan eylesin! (Âmin!..)***

وَعَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، **الفاتحه**